

alajján íródott —, a földrajzoktatás kérdéseit nemzeti szempontból is értékelni törekszik. A munka főbb fejezetei: vázlatos történeti áttekintés, a földrajzi nevelés mai célkitűzései és módszerei, más tanulmányokkal való koncentráció, a földrajzi szemléltetés, utóbbinak a keretében a szülőföldismertetés és annak szempontjai, a természeti szemléletek feldolgozása a tanulók legteljesebb aktivitásával, gyakorlati kirándulási beszámolók, a földrajzi képek, tárgyak szemléltetése és a kísérletezés kérdése, a legfontosabb földrajzi kísérletek, stb. A könyv egyik főrésze, egyben a gyakorló iskolában követett módszer gerince a térképolvasás. A térkép általában az oktatás vezérfonalaként domborodik ki s ehhez kapcsolódik az a kérdés, mikép névelhetjük a térképen keresztül a gyermeket oknyomozó, cselekvő gondolkozásra. A könyv a térképolvasás összes gyakorlati szempontjait adja, ezekkel egyrészt megalapozza — a szülőföldismertetéssel karöltve — az aktuális földrajzi problémák meglátását, másrészt geopolitikai vonatkozataival képessé teszi a gyermeket ilyenirányú tájékozóképességének kifejlesztésére. Kirándulásokkal és térképolvasással kapcsolatban foglalkozik a könyv a sikeresen bevált csoportmunka rendszerrel, tárgyalja továbbá a domborműveket, a homokasztali munkálatokat és a rajzolást, mint a tanítás és tanulás konstruktív tényezőit. Megemlékszik a földrajzi óra menetéről, az előadóterem berendezéséről, a cserkészlet és földrajz kapcsolatairól, ezenkívül közöl néhány tanítási példát. A könyv vezérgondolata az oknyomozó, szintetikus földrajzi gondolat hangsúlyozása, a szülőföldismertetésen s a térképolvasáson keresztül a tanuló tevékeny szellemi foglalkoztatása, az önálló és önindítású belső erők kifejlesztése az általános emberi és a nemzeti értékek nevelése szempontjából.

A mű megrendelhető a szerzőnél, Szeged, Boldogasszony-sugárúti 8. sz. Ára 12 P, kartársak részére 8 P, részletfizetésre is. (—)

Ugyancsak megjelent 1935. január hó végén a Gyakorló Polgári Iskola Könyvtárának XII-ik kötete, Matzkó Gyula: „Fizikai vázlatok” címen. A könyv egy íven általában foglalkozik a tanár táblahasználatának és a tanulók füzetének a fizikában való szerepével, s mindazokkal a kérdésekkel, amelyek ezek célszerű felhasználását illetik. Ezenkívül 96 különálló mintalapot tartalmaz, amelyek egy-egy tanítási óra anyagának rajzban és néhány vezérszóban való megrögzítésére adnak példát. Egyes óra anyaga két lapot is elfoglal, a rajzok nagyobb terjedelme miatt s pár lap az összefoglalások táblai és füzetfeldolgozására nyújt mintát. A minden fizikatanár részére nélkülözhetetlen irányít nyújtó munka ára intézetek részére 8.60 P, mely összeg két részletben is törleszthető. Megrendelhető Matzkó Gyulánál, Szeged, Gyakorló Polgári Iskola. (—)

A Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiumában társult pár évvel ezelőtt az a néhány tehetséges fiatal író, kiknek híre Szegedről már meszebbre is eljutott — Szekfű Gyula is jó szót szól róluk »Három nemzedék és ami utána következik« c. nagyszerű munkájában —. Kiadásukban mint-

egy 12 értékes mű jelent már meg, melyek irodalmi, etnográfiai, szociológiai és művészeti kérdéseket érintenek. Vezérük pedig Buday György dr., a jeles grafikus, kinek virágba fakadt művészetéről már a külföldön is több helyt hírt adtak.

Az ő szerkesztésében és elgondolásában jelenik meg évről-évre, most már hatodszor a Kollégium legkedvesebb kiadványa a **Szegedi Kis Kalendárium**, mely elegáns, finom és művészi köntösében az intelligens közönségnek közkedvelt zsebnaptárává vált.

Ez az 1935. évi Kis Kalendárium a szokásos naptári részen kívül még 15 bukovinai — csángó népi dalt tartalmaz, kottájával, szövegével (Ballá Péter gyűjtése) és Buday György népi stílusban készült gyönyörű illusztrációival. A magyar népi költészet szépségeinek megbecsülése is e művészi kiállításában kedves kis kalendárium. —

Megrendelhető a Szegedi Fialok Művészeti Kollégiumánál, Szeged, Kárász-utca 9. Ára 1.20 P. (kd)

KÜLFÖLDI TANITÁSI MOZGALMAK

(Külföldi folyóiratok nyomán)

1. **Geopolitika az iskolában.** Aki a külföldi, de főleg a német pedagógiai irodalmat az utolsó pár évben figyelemmel kísérte, észrevehette, hogy mind több és hangosabb kívánság hangzik, hogy a világpolitikai események az iskolai tanításban helyet foglaljanak. Ha az iskola a tanulót a való élet számára akarja előkészíteni, akkor nem mehet el szó nélkül a jelen legfontosabb eseményei mellett. Az iskola minden tantárgyára hárul ez a feladat, de elsősorban a történet- és földrajztanítást akarják ennek a feladatnak szolgálatába állítani. A történettanítástól általában olyan politikai ember kialakítását várják, aki minden nagyobb megterhelés nélkül eljut az iskolában, a mai helyzet megértéséhez. De a földrajztanításnak is sok alkalma van, hogy a jelen világpolitikai eseményekre felhívja a tanuló figyelmét. A geopolitika apostolai szerint; a politikai eseményeknek rendszerint szoros földrajzi kapcsolatuk van és a földrajztanítás új rendjével tulajdonképpen nem változik más, csak a tanítási anyag sorrendje. Eddig a földleírásból (a föld kincsei, éghajlat, növényi és állati élet stb.) indult ki a tanítás és ebből következett az emberre (települési viszonyok, gazdasági, közlekedési viszonyok, stb.), most megfordítva, az emberből indul ki a tanítás. Adva vannak világpolitikai jelenségek mint tények, keressük ezek geográfiai okait. A német pedagógiai irodalom iparkodik kimutatni, hogy ezen az úton is lehet a földrajztanításban szép eredményt elérni és lehet a cselekedtető tanítás elveinek megfelelő tanításokat produkálni. Azt beismerik, hogy a rendszer szenved, de a tanítás adja helyébe a való életet, ami bőséges kárpótlást nyújt. Ezen elvekre épül föl a *geopolitika* néven keletkezett új tantárgy, amely földrajzi alapon útbaigazítást ad a politikai élet napi kérdéseiben és anyagot szolgáltat gya-